

Praktische tools om kinderen te helpen bij het oplossen van conflicten.

Conflicten en gedoe in de klas... het hoort erbij. Zeker in de stormingsfase van groepsvorming botsen kinderen, reageren ze op elkaar, en zoeken ze hun plek. En dat is logisch. Maar juist in die momenten kun je als leerkracht het verschil maken. Niet door alles zelf op te lossen, maar door kinderen te leren hoe ze dat zélf kunnen doen.

In hoofdstuk 15 van Van Onrust naar Rust las je waarom het belangrijk is dat kinderen leren omgaan met conflicten. In deze boekbonus vind je daarbij de praktische handvatten: tools die je direct kunt inzetten om het herstelgericht werken vorm te geven in jouw klas.

Herstelrecht is geen protocol of vast stappenplan. Het is een manier van kijken en begeleiden. Je richt je niet op straffen of 'wie fout was', maar op het herstellen van de relatie. Je helpt kinderen te reflecteren op hun gedrag, hun gevoelens te benoemen en verantwoordelijkheid te nemen. Zo ontstaat er niet alleen rust, maar ook ruimte voor groei.

Je vindt in deze boekbonus:

- Herstelkaartjes – om kinderen samen in gesprek te laten gaan
- De Herstelkaart – een gesprekskaart met 5 vaste stappen
- De Herstelbrief – om zelf te reflecteren en excuses te maken
- De Herstelkring – in gesprek onder begeleiding
- Het Herstelmandje – met materialen die het herstel ondersteunen

Gebruik wat bij jouw groep past. Misschien begin je klein, met alleen de kaart of de brief. Of misschien geef je er een ritueel van herstel van. Alles mag, als het maar bijdraagt aan die ene wens die we allemaal hebben: een klas waarin ieder kind zich veilig, gehoord en gezien voelt.

Herstellen is oefenen. Met vallen, opstaan, en weer opnieuw proberen. Maar het levert zoveel op: rust, verbinding en een stevige basis voor groepsvorming.



Wat is het?

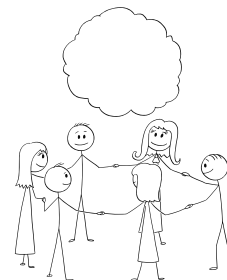
Een kring waarin kinderen samen in gesprek gaan over een conflict, begeleid door de leerkracht.

Hoe werkt het?

Alle betrokkenen nemen plaats in de kring.

De leerkracht stelt om de beurt de herstelvragen:

- Wat is er gebeurd?
- Hoe voelde jij je daarbij?
- Wat wil je dat er nu gebeurt?
- Iedereen luistert en respecteert elkaars beurt.



Voorbeeld:

Twee kinderen hadden ruzie bij het voetbal.

In de kring bespreken ze hoe het begon, wat ze erbij voelden en wat ze morgen anders willen doen.

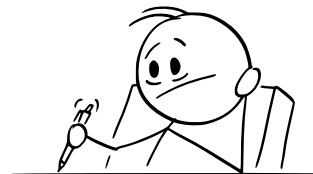
Wat is het?

Een brief waarin een kind reflecteert op zijn gedrag en laat zien hoe hij het wil goedmaken.

Hoe werkt het?

Het kind schrijft (of tekent):

- Wat heb ik gedaan?
- Hoe voelde de ander zich?
- Wat had ik anders kunnen doen?
- Wat wil ik zeggen of doen om het goed te maken?



Voorbeeld:

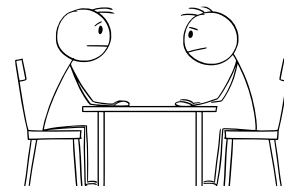
Na een gemene opmerking schrijft een kind: “Het spijt me dat ik je verdrietig maakte. Volgende keer denk ik beter na.”

Wat is het?

Kaartjes met de herstellvragen om samen een gesprek te voeren.

Hoe werkt het?

- Laat elk kind om de beurt een kaartje trekken en beantwoorden. (zie bijlage)
- Bouw het gesprek rustig op.
- Sluit af met: “Wat kunnen we doen om het goed te maken?”



Voorbeeld:

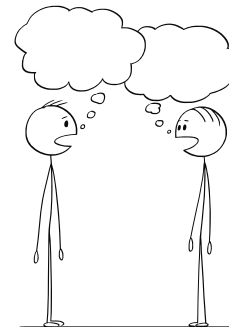
Na een ruzie over wie de bal had, praten de kinderen aan de hand van kaartjes over wat er gebeurde en bedenken ze samen een nieuwe spelafspraken.

Wat is het?

Een visuele kaart die kinderen helpt gestructureerd het gesprek te voeren.(zie bijlage)

Stappen op de kaart:

1. Wat is er gebeurd?
2. Hoe voelde jij je?
3. Wat dacht jij toen?
4. Wat wil je dat er nu gebeurt?
5. Hoe maken we het goed?



Voorbeeld:

Bij een conflict over samenspelen gaan twee kinderen met de kaart in gesprek en spreken af dat ze morgen allebei mogen meedenken over het spel.

Wat is het?

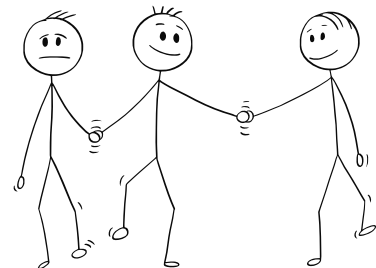
Een mandje gevuld met hulpmiddelen voor herstelmomenten. Denk aan:

- Knuffel
- Complimentenkaartjes
- Zandloper
- Werkblad
- Sorry-kaartjes

Hoe werkt het?

Laat kinderen samen iets kiezen dat helpt bij het gesprek of het herstel.

Gebruik het als ritueel: herstellen = samen een stap zetten = samen oplossen



Voorbeeld:

Na een woordenwisseling pakken twee kinderen een zandloper om even stil te zijn. Daarna geven ze elkaar een compliment via een kaartje uit het mandje.



Uitleg bij de herstelkaartjes

Wat zijn herstelkaartjes?

De herstelkaartjes zijn kleine gesprekskaartjes met herstelvragen die kinderen helpen om samen in gesprek te gaan na een conflict. Ze zorgen voor structuur, rust en overzicht in het gesprek.

Hoe gebruik je ze?

Laat twee kinderen die een conflict hadden samen rustig gaan zitten.

Geef ze het kaartje met alle herstelvragen, of laat ze om de beurt een losse kaart trekken. Ze beantwoorden de vragen één voor één en luisteren goed naar elkaar. Zo ontstaat er ruimte om écht te begrijpen wat er gebeurd is en hoe het opgelost kan worden.



Uitleg bij de herstelkaart

Wat is de herstelkaart?

De herstelkaart is een visuele gesprekskaart die kinderen stap voor stap helpt om een conflict uit te praten. De vijf vaste vragen op de kaart geven houvast en zorgen voor een veilig en gestructureerd gesprek.

Hoe gebruik je de kaart?

Laat de kinderen samen het gesprek voeren aan de hand van de vijf vragen. De leerkracht kan het gesprek begeleiden of de kinderen zelfstandig laten praten. De kaart helpt kinderen om niet alleen naar hun eigen gevoelens en gedrag te kijken, maar ook naar die van de ander – en om samen te zoeken naar een oplossing.





1. Wat is er gebeurd?

Vertel wat er precies gebeurde.
Probeer eerlijk te zijn en vertel
alleen wat jij deed of zag.



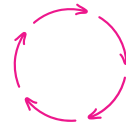
2. Hoe voelde jij je daarbij?

Welke gevoelens had jij toen het
gebeurde? Was je boos, verdrietig,
bang of iets anders?



3. Wat dacht jij op dat moment?

Wat ging er door je hoofd?
Wat wilde je zeggen of doen?



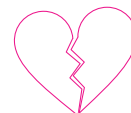
4. Hoe denk je er nu over?

Denk je er nog steeds hetzelfde
over, of kijk je er nu anders naar?



5. Wat had je anders kunnen doen?

Als je terugdenkt aan het moment:
Wat zou je nu anders aanpakken?



6. Wat heeft de ander gevoeld, denk je?

Probeer je eens in de ander te
verplaatsen. Hoe voelde die zich?



7. Wat kunnen jullie doen om het goed te maken?

Is er iets wat jullie kunnen zeggen
of doen waardoor het beter wordt?



8. Hoe zorgen we dat dit niet opnieuw gebeurt?

Welke afspraak of actie helpt om
dit een volgende keer te
voorkomen?



1. Wat is er gebeurd?

Vertel wat er precies gebeurde, zonder de ander de schuld te geven.
Hoe voelde jij je?

2. Hoe voelde jij je?

Leg uit welk gevoel je had. Was je boos, verdrietig, bang of iets anders?

3. Wat dacht jij toen?

Wat ging er door je hoofd? Waarom deed je wat je deed?

4. Wat wil je dat er nu gebeurt?

Wat heb je nodig om het weer goed te maken?

5. Hoe maken we het goed?

Wat kun jij doen, of wat kunnen jullie samen doen, om het op te lossen?



1. Wat is er gebeurd?

Vertel wat er precies gebeurde, zonder de ander de schuld te geven.
Hoe voelde jij je?

2. Hoe voelde jij je?

Leg uit welk gevoel je had. Was je boos, verdrietig, bang of iets anders?

3. Wat dacht jij toen?

Wat ging er door je hoofd? Waarom deed je wat je deed?

4. Wat wil je dat er nu gebeurt?

Wat heb je nodig om het weer goed te maken?

5. Hoe maken we het goed?

Wat kun jij doen, of wat kunnen jullie samen doen, om het op te lossen?





1. Wat is er gebeurd?



4. Wat wil je dat er nu gebeurt?



2. Hoe voelde jij je?



5. Hoe maken we het goed?



3. Wat dacht jij toen?



1. Wat is er gebeurd?



4. Wat wil je dat er nu gebeurt?



2. Hoe voelde jij je?



5. Hoe maken we het goed?



3. Wat dacht jij toen?